

**Міністерство охорони здоров'я України
Полтавський державний медичний університет
Наукове товариство анатомів, гістологів,
ембріологів та топографоанатомів України**

МАТЕРІАЛИ

**науково-практичної інтернет-конференції
з міжнародною участю**

**СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ВИВЧЕННЯ
МЕДИКО-ЕКОЛОГІЧНИХ АСПЕКТІВ ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ**

**ПОЛТАВА
11-12 жовтня 2022 року**

Редакційна колегія:

Вячеслав ЖДАН – головний редактор

Галина ЄРОШЕНКО – заступник головного редактора

Наталія УЛАНОВСЬКА-ЦИБА – відповідальний редактор

Матеріали науково-практичної інтернет-конференції з міжнародною участю «СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ВИВЧЕННЯ МЕДИКО-ЕКОЛОГІЧНИХ АСПЕКТІВ ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ». – Полтава: ТОВ НВП «Укрпромторгсервіс», 2022. – 158 с.

прояви гіперплазії привушних слинних залоз виникли після оперативних втручань на яєчниках. Слід зауважити, що всі хворі окрім ендокринної патології, мали супутні саматичні захворювання і найчастіше це стосувалося патології шлунково-кишкового тракту.

Вагому значимість при проведенні диференційно-діагностичних заходів мають вивчення секреторної активності залоз, ультразвукове дослідження, сіалографія, які ми і застосовували при обстеженні хворих.

Вивчення функціональної активності привушних слинних залоз дозволило встановити зменшення кількості паротидного секрету у порівнянні з контрольною групою в 2,1, а нестимульованої фракції ротової рідини в 1,8 рази.

При ультразвуковому дослідженні залоз у всіх пацієнтів капсула мала вигляд тонкої ехоущільненої лінії, а паренхіма в окремих долях залози була різного ступеня ехогенності і мала неоднорідну структуру. Їх розміри збільшувалися в різних пропорціях в товщину, довжину, ширину, а узагальнений об'єм зростав в 1,5 рази.

При оцінці сіалографічної картини чітко прослідковувалося звуження як основного протока, так і потоків різного порядку. У 3 пацієнтів окрім цього вдалося встановити наявність поодиноких колбоподібних розширень головного вивідного протоку.

Таким чином, сіалоз найчастіше зустрічається у жінок хворих на цукровий діабет і гіпотеріоз. При цьому прослідковується зниження секреторної активності привушних слинних залоз, збільшення їх анатомічних розмірів та нерівномірне ущільнення паренхіми. У зв'язку з цим слід надавати важливу увагу співпраці стоматологів і ендокринологів для об'єктивної оцінки клінічної ситуації в кожному конкретному випадку для планування виду та обсягу лікувально-профілактичних заходів і корекції порушень які виявляються в динаміці спостереження.

Труфанова В.П., Шешукова О.В., Бауман С.С.

Полтавський державний медичний університет м. Полтава

ВПЛИВ ПІДВИЩЕНОГО ВМІСТУ ФТОРУ В ПИТНІЙ ВОДІ НА СТАН ЗУБІВ У ДІТЕЙ

Вступ. Профілактика стоматологічних захворювань у дітей є найголовнішим питанням сучасної стоматології. Стоматологічне здоров'я людини формується в ранньому дитинстві та залежить від загального

стану організму і впливу факторів навколишнього середовища.

Карієс є найбільш поширеним хронічним захворюванням дитинства, яке зустрічається в 5 разів частіше, ніж астма, в 4 рази частіше, ніж ожиріння, і в 20 разів частіше, ніж діабет. Причини екологічного характеру відіграють одну з провідних ролей у захворюваності карієсом. Склад і властивості питної води, яку вживає населення, впливає в цілому на здоров'я популяції та на розвиток зубощелепної системи зокрема. До безсумнівних факторів, які визначають уражуваність карієсом, належить рівень вмісту фтору в зовнішньому середовищі, особливо у питній воді, що є основним джерелом його надходження в організм. Проте, роль фтору в розвитку карієсу не є однозначною.

Мета. Оцінити показники карієсу зубів у дітей та підлітків, які мешкають в місцевостях з оптимальним та високим вмістом фтору в питній воді.

Для вивчення захворюваності на карієс було проведено стоматологічне обстеження 315 дітей у віці 6, 12 та 15 років, які проживають в м. Полтава, (вміст фтору 0,9 – 1,2 мг/л) та 91 дитини того ж віку, які проживають в смт. Машівка, де концентрація фтору в питній воді коливається від 1,7 до 2,9 мг/л. У всіх обстежених визначали наступні показники: поширеність карієсу тимчасових та постійних зубів, інтенсивність карієсу за індексами кп, КПВ. Для верифікації діагнозу карієс використовували «Карієс Маркер» (VOCO).

Аналіз даних епідеміологічного обстеження дітей першої та другої групи дозволив виявити деякі особливості ураженості карієсом. Більш ніж половина дітей 6-ти років обох груп мають уражені карієсом тимчасові зуби. Що ж до поширеності та інтенсивності карієсу постійних зубів, то 6-ти річні діти м.Полтави, мають значно нижчі показники, ніж діти смт. Машівки.

При порівнянні поширеності та інтенсивності карієсу за показниками КПВ у дітей 12, 15 років виявлене достовірне збільшення кількості дітей, які мають каріозні зуби з віком в обох групах. Однак, у дітей смт. Машівка інтенсивність карієсу постійних зубів була майже в 2,7 рази вища, ніж у дітей м. Полтави.

Аналіз результатів обстеження 91 дитини 6,12 та 15 років смт. Машівки, постійні зуби в яких формувалися в умовах концентрації фтору в питній воді від 1,7 до 2,9 мг/л, показав середній рівень поширеності карієсу зубів та високу інтенсивність процесу. Проведені нами дослідження свідчать, що поряд з іншими карієсогенними факторами, флюороз сприяє більш інтенсивному перебігу каріозного процесу.

Аналіз даних обстеження дітей м. Полтава та смт. Машівка свідчить про низький рівень їх стоматологічного здоров'я, зважаючи на показники

ураженості карієсом тимчасових та постійних зубів. Такий стан вимагає посилення заходів як первинної, так і вторинної профілактики стоматологічних захворювань, на що потрібно звернути зусилля дитячих стоматологів, оскільки отримані дані свідчать про недостатність проведеної лікувально-профілактичної роботи у дітей даних вікових груп.

**Улановська-Циба Н.А., Єрошенко Г.А., Передерій Н.О., Ваценко А.В.,
Рябушко О.Б., Кінаш О.В., Клепець О.В., Шевченко К.В., Пурденко Т.Й.
Полтавський державний медичний університет м. Полтава**

ВПЛИВ ДИСТАНЦІЙНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ НА ПСИХО-ЕМОЦІЙНИЙ СТАН ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Сучасна система освіти за останні два роки в умовах пандемії та ведення бойовії дій набула нових перетворень. На перше місце серед напрямів освіти виходить дистанційне навчання - сучасний формат отримання знань, який має значний вплив на психо-емоційну систему студентів. Дистанційне навчання включає сукупність інформаційних технологій та різних методик викладання, які передбачають здобуття освіти без фізичної присутності здобувачів у навчальному закладі. Особливість такого напрямку навчання пов'язана з більш активним використанням здобувачами вищої освіти комп'ютерних технологій та інтернет-ресурсів, що в свою чергу призводить до того, що студенти багато часу знаходяться за комп'ютером, їх традиційне навчання змінилось на електронне. Тому акцентування уваги на психо-емоційному стані студентів в період дистанційного навчання дозволить визначити шляхи збереження та профілактики їх психо-фізичного здоров'я, а саме розумової працездатності, розширення адаптаційних, емоційних та фізичних ресурсів організму в процесі навчання.

Спираючись на досвід дистанційної роботи зі здобувачами освіти, можна відміти як позитивні, так і негативні сторони дистанційного навчання. Серед позитивних моментів, треба виділити те, що саме здобувач освіти визначає місце свого розташування під час навчання та вибирає різноманітні варіанти інтернет ресурсів, що в свою чергу спонукає у нього розвиток самостійності, відповідальності та самоконтролю. Здобувачі освіти набувають нових навичок оволодіння методами інформаційно-комунікативних технологій, спостерігають економію свого часу, за рахунок відсутності переміщення до місця і під час навчання.

Ройко Н.В., Старченко І.І., Филенко Б.М., Проскурня С.А., Прилуцький О.К.	81
ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ У ВИКЛАДАННІ ПАТОМОРФОЛОГІЇ ЗДОБУВАЧАМ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ	
Рябушко О.Б., Єрошенко Г.А., Клепець О.В., Ваценко А.В., Улановська-Циба Н.А., Передерій Н.О., Кінаш О.В., Шевченко К.В.	83
ДО ПИТАННЯ ПРО ФОРМУВАННЯ САМОСТІЙНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ У ВИЩІЙ МЕДИЧНІЙ ШКОЛІ	
Синенко В.А., Єрошенко Г.А., Шевченко К.В., Жага О.М., Довгополий О.О.	85
МОРФОФУНКЦІОНАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ЗАДНЬОЇ СТІНКИ ОЧЕЙ ЩУРІВ ЗА УМОВ ДІЇ КОМПЛЕКСУ З НІТРИТУ НАТРІЮ, ГЛУТАМАТУ НАТРІЮ ТА ПОНСО 4R	
Скотаренко Т.А., Шепітько В.І., Борута Н.В., Рудь М.В., Вільхова О.В., Стецук Є.В.	86
АДАПТАЦІЯ ТА МОДИФІКАЦІЯ МЕТОДУ «ОКСФОРДСЬКІ ДЕБАТИ» ПІД ЧАС ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ НА КАФЕДРІ ГІСТОЛОГІЇ, ЦИТОЛОГІЇ ТА ЕМБРІОЛОГІЇ	
Скрипніков А.М., Животовська Л.В., Бойко Д.І., Рудь В.О.	88
ПРОФІЛАКТИКА ЗАЛЕЖНОСТЕЙ – ОДИН З НАПРЯМКІВ ЕКОЛОГІЧНОГО ВИХОВАННЯ НА КАФЕДРІ ПСИХІАТРІЇ, НАРКОЛОГІЇ ТА МЕДИЧНОЇ ПСИХОЛОГІЇ	
Скрипніков А.М., Герасименко Л.О., Ісаков Р.І., Фисун Ю.О., Кидонь П.В.	89
СТРУКТУРНІ ЗМІНИ ГОЛОВНОГО МОЗКУ У ПАЦІЄНТІВ З ШИЗОФРЕНІЄЮ: СУЧАСНИЙ СТАН ВИВЧЕННЯ ПРОБЛЕМИ	
Совенко Т.О., Корчан Н.О., Гринь В.Г., Підлужна С.А.	91
ПРОБЛЕМИ ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ НАФТОПЕРЕРОБНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ У МЕЖАХ НАСЕЛЕНИХ ПУНКТІВ	
Тихонова О.О., Тарасенко Я.А., Гринь В.Г.	94
ПОДАЛЬШІ ПЕРСПЕКТИВИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ВИКЛАДАННЯ АНАТОМІЇ ЛЮДИНИ У МЕДИЧНИХ ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ	
Ткаченко П.І., Попело Ю.В., Лохматова Н.М., Білоконь С.О., Доленко О.Б., Коротич Н.М., Ющенко Я.О.	96
ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК СІАЛАДЕНОЗА З ЕНДОКРИННОЮ ПАТОЛОГІЄЮ	
Труфанова В.П., Шешукова О.В., Бауман С.С.	97
ВПЛИВ ПІДВИЩЕНОГО ВМІСТУ ФТОРУ В ПИТНІЙ ВОДІ НА СТАН ЗУБІВ У ДІТЕЙ	
Улановська-Циба Н.А., Єрошенко Г.А., Передерій Н.О., Ваценко А.В., Рябушко О.Б., Кінаш О.В., Клепець О.В., Шевченко К.В., Пурденко Т.Й.	99